

מדיניות הפסולת והמיחזור העירונית

מד-1006

מהדורה 01 - דצמבר 2020

פתח דבר

אור יהודה נמצאת בעיצומה של תנופת פיתוח עירוני הכוללת הקמה של שכונות חדשות ומרכזי תעסוקה, יחד עם תהליכי התחדשות עירונית נרחבים בעיר הבנויה. הפיתוח העירוני העתידי מציב את אור יהודה ותושביה בפני אתגרים רבים בתחום ניהול ותפעול העיר, בין היתר, בתחום אצירת ומיחזור האשפה. תחום זה מחייב היערכות עירונית מקדימה עוד בשלב תכנון המבנים, תוך התחשבות ואינטגרציה עם מערך הפינוי השכונתי והעירוני הקיים מצד אחד, והקפדה על איכות בניה מהצד השני. לצורך ההיערכות ומתן מענה לאתגרים העתידיים נכתב מדריך זה, אשר מתווה את המדיניות העירונית בתחום אצירה ופינוי האשפה. המסמך ישמש ככלי מנחה עבור עובדי ומנהלי אגף הנדסה בשלב התכנון, ויצירת שפה אחידה ומתאומת יחד עם עובדי ומנהלי אגף שפ"ע האחראיים לשלב התפעול. מדריך זה נכתב לאור הרפורמה בחוק התכנון והבניה, אשר מחייבת מסירת מידע תכנוני להיתר מבעוד מועד.

אגף ההנדסה בהובלת היחידה הסביבתית ובשיתוף עם אגף שפ"ע גאים להציג עבודה משותפת זו אשר תייצר בהירות בתהליכי התכנון ותשפר את איכות החיים בעיר.

אמיר עשבי
ראש אגף שפע

אדרי' ליאת בן אבו
מהנדסת העיר

תוכן עניינים

4	1.	רקע ומטרות
5	2.	המדדים לחישוב נפח פסולת
7	3.	תהליך הרישוי
8	4.	תנאים לקבלת אישור לגמר בניה
8	5.	הנחיות לתכנון והכשרת חדר/מסתור אשפה כולל מסלול הפינוי
11	6.	חדר אשפה
11	7.	חדר אשפה לעגלות
12	8.	חדר אשפה למכולת אשפה/מכולת דחס
13	9.	מצנחי אשפה
13	10.	בתים חד קומתיים
14	12.	מיתזור
14		נספח א' - נספח פסולת לתיק היתר

צוות מקצועי:

הילה סיון סוסונוב – רכזת פסולת ומחזור, היחידה הסביבתית.
אבי נוביק – יועץ תברואה וסביבה, שחף בע"מ.

צוות ההיגוי מטעם אגף הנדסה:

אדר' אירנה דמצינקו – מנהלת מח' תכנון.
פזית קולט – מנהלת מח' רישוי.
אינה שליגר – מנהלת מח' אכיפה.
ניר מסורי – מתכנן סביבתי, היחידה הסביבתית.
יעל בר ארז – תכנון מבני ציבור.
אדר' זיו גדון – אדריכל העיר.

צוות ההיגוי מטעם אגף שפע:

אמיר עשבי – ראש אגף שפ"ע
אמיתי גמליאל – מנהל תברואה
אורי ג'ורג' – צוות תברואה

1. רקע ומטרות

אחת הבעיות הסביבתיות עמן מתמודדות הרשויות המקומיות בישראל הינה כמות הפסולת ונפחיה העולים מידי שנה. פסולת עירונית מוגדרת כפסולת הנוצרת בתחום הרשות המקומית לרבות פסולת ביתית, גזם, גרוטאות ופסולת בניין, למעט פסולת תעשייתית הנוצרת על ידי מפעלי תעשייה מזהמים. במדינת ישראל מיוצרים מידי שנה כ- 5.3 מיליון טון פסולת עירונית ומסחרית. כמות הפסולת גדלה מדי שנה בשיעור של 1.8% (בהתאם לקצב גידול האוכלוסייה), כל תושב מייצר בכל יום כ- 9.1 ק"ג אשפה ביתית בממוצע, וכן 0.25% פסולת בניין בממוצע. בחישוב המתבסס על הנתונים הנ"ל, עיריית אור יהודה מייצרת בתחומה כ-88 טון אשפה ביום. העלויות הסביבתיות של פסולת, ובמיוחד של טיפול לא מוסדר בפסולת, יכולות להיות משמעותיות מאוד לבריאות האדם ולסביבה. פסולת שאינה מטופלת כראוי עלולה להזיק לאוויר, למים, לאדמה, לבעלי החיים, לצמחים ולנוף. ואולם גם הטמנה מוסדרת של פסולת גורמת נזק לסביבה.

בישראל כ-80% מהפסולת מועברת להטמנה בעוד 20% בלבד הנוספים עוברים למיחזור. מצב זה הפוך מהמגמות הקיימות במרבית מדינות האיחוד האירופי בהן רוב הפסולת מועברת למיחזור והשבה, ומיעוטה מוטמנת. כבר היום, מדינת ישראל הינה מהצפופות בעולם כ-400 נפש/קמ"ר. אתרי הטמנה ופינוי של פסולת ממוחזרת אשר מתוכננים כיום ימצו את קיבולתם בתוך עשור. נתונים ותחזיות אלה מחייבים את הרשויות המקומיות להיערך בהתאם ולקדם חקיקה ראשית או ע"י חקיקת חוקי עזר בנושא מיחזור כדי לגרום לצמצום כמות הפסולת הנוצרת במקור תוך טיפול משולב בפסולת. גישת הטיפול המשולב כוללת איגום של מספר היבטים (סביבתיים, כלכליים וחברתיים) בשאיפה לצמצם את כמות הפסולת המיועדת להטמנה במקום למיחזור.

תכנון ראוי של פתרונות אצירה והפרדת פסולת במקור, מבטיח שמירה על איכות חיים ואיכות הסביבה. מתוך כך, מסמך הנחיות אצירת הפסולת הינו כלי מחייב למתכננים לטובת מערך פינוי והפרדת פסולת במקור, שמאפשרת עמידה במטרות ויעדים עירוניים ולאומיים.

מטרת מסמך זה הינה להסדיר את מערך הטיפול בפסולת והמיחזור בעיר אור יהודה, משלב התכנון ועד לשלב התפעול בשטח, על פי תצורות הבינוי, שכונות המגורים ושימושי הקרקע השונים בכל המרחב העירוני.

המסמך מפרט את אופן בחירת כלי האצירה ע"פ סוג וגודל המבנה וכן קובע הוראות לתכנון חדרי האשפה המתאימים והאמצעים שיש לשלב בהם. מסמך זה כולל בתוכו את כל הדרוש לצורך יישום חוק המחזור וחוק הארזיות, חוק פסולת אלקטרונית, חוק העזר שמירת הסדר והניקיון וכן את כל הדרוש ליישום מדיניות המשרד להגנת הסביבה להפרדת פסולת במקור לזרמים שונים.

ההנחיות והתנאים שלהלן ייושמו בנוגע לכל בקשה להיתר בניין שנדרש בה אישור פתרון אצירת אשפה בהליך הרישוי. ההנחיות והתנאים המפורטים להלן חלים על כל סוגי המבנים. למרות האמור במסמך זה, ייתכנו שינויים בדרישות המפורטות להלן במקרים מיוחדים. שינויים אלו יהיו על פי חוות דעת רכז פסולת ומיחזור.

ההנחיות שיפורטו להלן מגדירות את הדרישות לאופן אצירת האשפה בעיר. דרישות אלה הן דרישות מינימום. לרכז פסולת ומיחזור של היחידה הסביבתית יש הזכות לדרוש שינויים והגדלת כמות המכלים בהתאם לשיקול דעתו. כמובן שאצירת האשפה תתוכנן ותבוצע בהתאם ל- תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות) התש"ל – 1970 חלק ו' ותקנות התכנון והבנייה (תכן הבנייה) - תש"ף-2019.

2. המזדים לחישוב נפח פסולת

2.1. הטבלה המפרטת את מתקני האצירה – בפרק זה, הינה מחייבת. עם זאת יש לאשר באופן פרטני את כמות וסוג מתקני האצירה עבור כל בקשה להיתר. זאת לצורך התאמה לצרכים ולדרישות המשרד להגנת הסביבה לעניין הפרדת פסולת.

2.2. במקרה של פרויקט בינוי למגורים שכולל למעלה מ-500 יחידות למגורים, נדרשת בחינה מפורטת של יישום מערכת פנאומטית. הבחינה תוגש לאישור רכז פסולת ומיחזור ביחידה הסביבתית. רכז הפסולת יהיה רשאי לאשר את המערכת, כולל אפשרויות הפרדה וטיפול בפסולת, ו/או לוותר על חובת התקנתה.

2.3. בסיס החישוב למגורים (יחידת דיור אחת)

נפח הפסולת לנפש ליום – 10 ליטר. מספר הנפשות ליחידת דיור – 3.3 (ממוצע)

33 ליטר/יום $4X$ ימי פינוי (פעמיים בשבוע), בתוספת 25% (מקדם בטחון מומלץ) =

165 ליטר/יום, נפח אצירה נדרש ליחידת דיור לפינוי פסולת (פעמיים בשבוע)

2.4. טבלה להצבת מתקני אצירה:

סוג ומספר משקי בית	מתקנים לפסולת מעורבת	סוג וכמות מתקנים לפסולת נייר	סוג וכמות מתקנים לפסולת אריזות
בית חד ודו משפחתי	1 עגלה 360		1 עגלה 360
בית משותף 6	2 עגלות 360	1 עגלה 360	1 עגלה 360
בית משותף 7-12	עגלה 1,100	1 עגלה 360	עגלה/מיכל 1100
בית משותף 13-19	2 עגלות 1100	1 עגלה 360	עגלה/מיכל 1100
בית משותף 20-25	2 עגלות 1100	2 עגלות 360	עגלה/מיכל 1100
בית משותף 26-36	3 עגלות	1000	2 עגלות 1100

	(רוטוניב/תפוזינה)	1100	
2 עגלות 1100	מתקן 1000 (רוטוניב/תפוזינה)	4 עגלות 1100	בית משותף 37-45
הגשת תכנית מפורטת	מומלץ דחסנית והפרדה במקור למתקנים ייעודיים	מערכת פנאומטית/ מצנחה	בית משותף מעל 46 משקי בית כולל מתחם התחדשות עירונית
הגשת תכנית מפורטת	מומלץ דחסנית והפרדה במקור למתקנים ייעודיים	מערכת פנאומטית/ מצנחה ומתקן אצירה באמצעות דחסנית	בית משותף מעל 64 משקי בית כולל מתחם התחדשות עירונית
הפרדה במקור הגשת תכנית מפורטת	בהתאמה לצרכי שימושי הקרקע בפועל	מערך אצירה נפרד מגורים/ מסחר ועסקים	בנין שימושים מעורבים מגורים/ מסחר/ עסקים
הגשת תכנית מפורטת	חובת הצבת דחסן קרטון	הפרדה בין פסולת עודפת לפסולת בסיסית	מעל 200 מ"ר מסחר
הגשת תכנית מפורטת	חובת הצבת דחסן קרטון	מתקנים ייעודיים להפרדה במקור, כולל לפסולת אורגנית	הסעדה, לרבות בתי קפה, מסעדות, בתי הארוחה, אולמות שמחות, מזנונים

❖ הטמעת מצנחה ו/או מערכות פניאומטיות, תוגש במסגרת תכנית מפורטת לאצירת הפסולת. התכנית תכלול התייחסות להתאמה למערך הפינוי של אור יהודה, ופרוט עלויות הקמה ותפעול. התכנית תובא לאישור ע"י רכז הפסולת והמיחזור ביחידה הסביבתית.

2.5. בסיס לחישוב נפח אצירה לשימושי קרקע שאינם מגורים

טבלה להצבת מתקני אצירה בשימושים שאינם מגורים:

יעוד השימוש	יחידת חישוב	נפח יומי	הערות
-------------	-------------	----------	-------

במבנה	נפח אצירה	(ליטר) ליחידת החישוב	
בתי מלון ואירוח פנימיות ומעונות חוץ	חדר	35	חישוב בפועל, ע"פ שימושים נלווים (הסעדה, מסחר, בילוי, ספורט)
מוסד חינוך ללא הסעדה	תלמיד	3	
מוסד חינוך עם הסעדה (כולל מטבח)	תלמיד	7	הפרדה במקור לפסולת מזון בנוסף
משרדים ומוסדות	לכל מ"ר עיקרי	2 (או 5 ליטר לעובד)	פינוי פסולת בסיסית
מסחר כללי/חנויות	לכל מ"ר עיקרי	5	
מסחר עסקי מזון	לכל מ"ר עיקרי	10	הפרדה במקור לפסולת מזון בנוסף
תעשייה ומלאכה	עובד	5	פינוי פסולת בסיסית ע"פ חוק עזר חדש (פסולת עודפת)
מתנ"ס, קניונים, מרכזי קניות, בתי קולנוע	לכל מ"ר עיקרי	3	חיוב על פסולת עודפת
מרפאות, מוסדות טיפול	לכל מ"ר עיקרי	10	

3. תהליך הרישוי

- 3.1. שלב קבלת תיק המידע להיתר- קבלת הנחיות תכנון לאצירת פסולת כחלק מתיק המידע להיתר, בהתאם לשימושי הקרקע המבוקשים והיקף הבניה המוצע, והכנת נספח אצירת פסולת בהתאם (ר' נספח א') שיהווה חלק אינטגרלי מהתכניות ("גרמושקה") בשלב פתיחת הבקשה להיתר.
- 3.2. שלב פתיחת בקשה להיתר בניה-שילוב נספח אצירת פסולת, ועמידה בתנאי ההגשה הנדרשים כתנאי סף לקליטת הבקשה.
- 3.3. שלב בדיקת הבקשה (בקרה מרחבית)
 - א. הנספח ייבדק ע"י רכז/ת מחזור ופסולת של היחידה הסביבתית בעירייה, שיספק לפי הצורך הערות לתכנון, עד לעמידה בתנאי מערך הטיפול בפסולת של אור יהודה.
 - ב. האישורים והתנאים המיוחדים, שיקבע רכז/ת הפסולת והמיחזור, ירשמו בגוף התכניות להיתר בניה וישמרו גם בתיק הבקשה להיתר בניה.

ג. כאשר האצירה באמצעות חברת אחזקה ו/או פינני פסולת פרטי, יש לציין את אופן ההתקשרות בגוף התכניות להיתר בניה ובתיק הבניין, כתנאי מחייב.

4. תנאים לקבלת אישור לגמר בניה

4.1. קבלת אישור לגמר בניה על ידי היזם או/ו הקבלן או/ו בעל הנכס, מחייבים השלמת בניית ביתן או מסתור אשפה על פי היתר הבנייה, ולהציב את כל מתקני האצירה בהתאם לנדרש.
4.2. קבלת אישור לגמר בניה (חיבור לחשמל, מים וטלפון), מותנת באישור רכז/ת מחזור ופסולת של היחידה הסביבתית בעירייה, על כך שחדר/מסתור האשפה הוקמו כנדרש, והוצבו בהם כל מתקני האצירה כנדרש. בנוסף, לאישור רכז המחזור והפסולת יוגשו המסמכים הבאים:

- א. כתב התחייבות לתחזוקה תקינה של כלי אצירת הפסולת מכל הסוגים.
 - ב. הסכם עם חברת אחזקה במקרים הרלוונטיים – ע"פ הגדרת יועץ הפסולת.
 - ג. הסכם תחזוקת דחסנית ו/או "שוט" (מצנחה) לפסולת או מערכת פנאומטית, במקרים הרלוונטיים, כולל בין היתר הנחיות תחזוקה שוטפת וטיפול במצבים מיוחדים, תקלות, סדר פעולות בהחלפת כלי האצירה וכד' - ע"פ דרישות יועץ הפסולת.
- 4.3. יש להציג הוכחת הזמנת הפח מאחת החברות המאושרות ע"י מחלקת שפ"ע.
- 4.4. הסכם והתחייבות של הדיירים/בעלי העסקים לשינוע מתקני האצירה, ו/או הפסולת ישירות, לנקודת איסוף מרכזית בתוך או מחוץ לתחום הנכס-לפי הצורך – ע"פ הגדרת רכז/ת הפסולת והמיחזור.
- 4.5. חוזה/חוזה פינני פסולת המיועדת לאיסוף באופן פרטי (לפי דרישה במקרים מיוחדים כדוגמת מוסדות רפואיים או כל מפעל המייצר פסולת מסוכנת ו/או מחייבת טיפול מיוחד ע"פ המשרד להגנת הסביבה).

5. הנחיות לתכנון והכשרת חדר/מסתור אשפה כולל מסלול הפינני

ההנחיות והתנאים, המפורטים בפרק זה, חלים על כל בקשה להיתר בנייה, עבור כל שימוש קרקע ותצורת בינוי, שהשימוש והתפעול בהם, יוצר פסולת מוצקה. במידה ושימוש הקרקע אינו מייצר פסולת (תחנת ממסר לחשמל, מבנה לאנטנה, תוספת לשטח הבית שאינה יוצרת יחידת מגורים נוספת וכיוצ"ב) יינתן פטור על ידי רכז הפסולת והמחזור של היחידה הסביבתית בעירייה, במסגרת תיק המידע להיתר.

- 5.1. הנחיות כלליות לכל סוגי חדרי האשפה (למעט חדרי אשפה בבתים חד משפחתיים או דו משפחתיים צמודי קרקע).
- א. יש לתכנן חדרי אשפה לכל מתקני האצירה לפסולת.

- ב. מידות המבנה לאחסון האשפה יאפשרו הצבה ותפעול של כלי האצירה על פי גודלם וכמותם, תוך מתן גישה להשלכת פסולת אליהם ולהוצאתם ממבנה האחסון מבלי להזיז כלים סמוכים.
- ג. חדר האשפה ישמש אך ורק להצבת הכלים לאצירת פסולת כולל מתקנים ייעודיים להפרדה במקור.
- ד. חדר האשפה ייבנה כחלק בלתי נפרד מהבניין ובתחום קווי הבניין, בקומת העמודים המפולשת או בקומת הקרקע בבניינים שאין בהם קומת עמודים. במקומות שבהם תהיה נגישות לרכב הפינוי, יהיה אפשר לבנות את חדר האשפה בקומת המרתף.
- ה. לא תותר הפניית דלת חדר האשפה לחזית הבניין הראשית.
- ו. לא יאושר נתיב פינוי אשפה העובר בכניסה הראשית של המבנה.

5.2. בטיחות, גהות ותשתית

- א. יש לוודא הפרדת האשפה ממערכת הגז: נדרש קיר הפרדת אש בין חדר האשפה לבין בלוני גז או מרחק 3.0 מטר ביניהם.
- ב. יש להתקין בכל חדר אשפה מערכת לכיבוי אש בהתאם להוראות נציב כבאות והצלה ומפקח כבאות ראשי בעת הוצאת ההיתר.
- ג. במבני תעסוקה ימוקמו מכולות דחס בקומת המרתף של המבנה כדי לא לפגוע בחזית לרחוב.
- ד. תאורה: יש להתקין בחדר האשפה ובמסלול הגישה תאורה מוגנת מים מתאימה. יש להראות את פתרון התאורה במסמכי ההגשה. יש למקם את מתג הדלקת תאורה מחוץ לחדר.

5.3. מיקום חדר האשפה

- א. מיקום ופתחי חדר האשפה יתוכננו באופן הממזער את הפגיעה ממפגע הריח ככל הניתן.
- ב. חדר האשפה ייבנה קרוב ככל הניתן לרחוב על מנת לאפשר גישה נוחה לרכב הפינוי. חדר האשפה ייבנה במפלס דרך הגישה של רכב הפינוי.
- ג. חיפוי: קירות חדר האשפה יחופו אריחי חרסינה או קרמיקה בגובה של 2.20 מטר לפחות מעל רצפת החדר. בחדר האשפה למכולות/דחסניות יהיה החיפוי בגובה של 3.00 מטר לפחות. כני"ל במערכות פנאומטיות.
- ד. פתחים
 - בכל חדר אשפה יש להתקין דלתות עשויות רפפות ממתכת שיאפשרו אוורור חדר האשפה.
 - מידת הדלתות תותאם לשינוע סוגי כלי האצירה.

- הדפנות הפתוחות לצרכי אוורור יכללו רשת, למניעת כניסת בע"ח (חתולים, עכברים, חולדות וכיוצא באלה).
 - חלונות חדר האשפה ופתחיו יכוסו ברשת זבובים מחומר עמיד אל-חלד.
 - חדרי אשפה בבניינים בהם קיימת מערכת פניאומטית, הצנחה או דחסן יש חובה להתקין מערכת נפרדת לאוורור מאולץ, בהתאם לדרישת מכון הרישוי.
 - פתחים במבנה על פי הפרוט הבא :
 - ❖ למכלים יש לתכנן רוחב פתח ברוחב 1.10 מ' לפחות וגובה 2.20 מ' לפחות.
 - ❖ לעגלות יש לתכנן רוחב פתח ברוחב 1.60 מ' לפחות וגובה 2.20 מ' לפחות.
 - ❖ למכולות/דחסניות יש לתכנן רוחב פתח 4.00 מ' לפחות וגובה 4.50 מ' לפחות. פתחים לצורך מערכות פנאומטיות, בהתאמה למתקני האצירה וציוד התפעול באופן פרטני.
 - ה. דרכי גישה לרכב פינוי
 - יש להבטיח גישה נוחה לרכב פינוי האשפה בהתאם למידות הנדרשות לסוגיהם השונים של כלי האצירה, על פי התנאים הבאים ולפי אישור יועץ התנועה :
 - במסלול הנסיעה של רכב הפינוי אל חדר האשפה יונמכו אבני השפה ברוחב של כ-1 מ, ופני המדרכה יונמכו בהתאם למפלס הכביש ההנמכה על מנת לאפשר פינוי עגלות בצורה הטובה ביותר. יש לקבל את אישור מחלקת הדרכים ומחלקת בינוי והתשתיות.
 - רדיוסים : רדיוס הסיבוב במסלול הגישה יאפשרו מעבר נוח לרכב פינוי האשפה, תכנון הרדיוס ומסלול הגישה מותנה באישור מחלקת תנועה וזאת לאחר קביעת סוג הכלי לאצירת אשפה, מקומו וסוג הרכב המיועד לפינוי האשפה.
 - איסור חניה : חל איסור להחנות רכב לאורך דרך הגישה, באופן החוסם את המעבר של רכב הפינוי האיסור יסומן בכביש, מול הכניסה, בצבע אדום לבן. פרט זה ירשם בהיתר הבניה.
 - עומס : המעמס על דרך הגישה לביתן אצירת האשפה יהיה מחושב לפי מפרט כלי הרכב המפנה (30 טון לפחות).
 - שיפועים : יש לחרוץ חריצים במלוא רוחב הדרך המשופעת , למניעת החלקה. החריצים יהיו ברוחב של כ - 2 ס"מ, בעומק של כ - 2 ס"מ, במרחק של כ - 20 ס"מ בין חריץ לחריץ.
1. מיים
- בחדר האשפה יותקן ברז מיים, המחובר לרשת המים של הבניין, לשטיפת חדר האשפה ומתקני האשפה. הברז יהיה בקוטר של "1/2"-1 ובגובה 70 ס"מ.
2. מערכת ניקוז

- בכל חדרי האשפה תותקן מערכת ניקוז ושיפועים ברצפה, בדרך שתמנע נזילת מי הדלוחין אל מחוץ לחדר האשפה. יש להתקין תעלת ניקוז לכל אורך פתח הוצאת כלי האצירה, התעלה למערכת הביוב הכללית של הבניין, בתעלה יותקן סל רשת ניתן לשליפה לאיסוף פסולת מוצקה. התעלה תכוסה בסבכה המותאמת למעבר ולנשיאת כלי האצירה המוצבים בחדר האשפה ו/או רכב פינוי האשפה.
- בחדרי האשפה בהם עד 4 מכלים, ניתן להתקין בריכה שקועה המחוברת לרשת הביוב של הבניין (במקום תעלת ניקוז). את הבריכה יש לצפות בפנים ובחוץ במלט חלק. ריצפת חדר האשפה תהיה בשיפוע של עד 2 אחוזים לכיוון בריכת השטיפה. בדפנות הבריכה, יש לפתוח פתחים מרושתים לקליטת המים בעת שטיפת רצפת חדר האשפה. בקרקעית הבריכה תותקן רשת מתאימה, שתמנע סתימת ביוב.

ח. שילוט

יש להתקין שלט על הדלת על דלת חדר האשפה עם הכיתוב "חדר אשפה", גודל השלט לפחות כ- 40 ס"מ X 40 ס"מ.

6. חדר אשפה למיכלים

- 6.1 ממדי החדר: הגודל המזערי הפנימי, של חדר האשפה ל-3 מיכלים, יהיה 2.0 מ' X 2.5 מ'. עבור כל מכל נוסף, יש להוסיף לאחת הצלעות 1.0 מ' לפחות. גובה פנים חדר האשפה והדרך המובילה אליו יהיה 2.20 מ' לפחות.
- 6.2 רצפת חדר האשפה תהיה מרוצפת במרצפות, שתונחנה על גבי תשתית בטון בשיפוע של 2% לפחות לכיוון בריכת השטיפה.
- 6.3 דלת הכניסה החיצונית לחדר האשפה תהיה – תריס רפפות פלדה, ברוחב 1.10 מ' לפחות (נטו).
- 6.4 4.5 רוחב דרך הגישה לחדר האשפה למקום הפינוי, יהיה 1.10 מ' לפחות (נטו), הדרך תהיה מרוצפת, ישרה, ללא מכשולים ובשיפוע שלא יעלה על 5% לכיוון היציאה.
- 6.5 סביב הקירות בפנים חדר האשפה יותקן צינור פלדה בקוטר 1" בגובה של כ- 60 ס"מ מעל הרצפה במרחק של כ-15 ס"מ מהקיר (להגנה על הקירות מפני פגיעת המכל), הצינור יעוגן לקיר ולרצפה. בנוסף להגנה על הקירות והעמודים בחדר, על הצינורות להגן על כל אלמנט הבולט מהקיר כגון תעלה או צנרת.

7. חדר אשפה לעגלות

- 7.1 ממדי החדר: ממדי פנים של חדר אשפה לעגלה אחת: אורך: 2.50 מ' לפחות. רוחב: 2.20 מ' לפחות. גובה: 2.20 מ' פחות. לכל עגלה נוספת יש להוסיף לאחת הצלעות (לאורך או לרוחב) 1.50 מ' לפחות.

- 7.2. דלת חדר האשפה החיצונית תהיה עשויה מרפפות פלדה וברוחב של 1.50 מ' לפחות (נטו) הדלת תהיה עשויה מ-2 כנפיים. כנף אחת ברוחב 1.10 מ' והשנייה ברוחב השארית.
- 7.3. סביב הקירות בפנים חדר האשפה, יותקן צינור פלדה בקוטר של 1" בגובה של 60 ס"מ מעל הרצפה במרחק של 20 ס"מ מהקיר (להגנה על הקירות מפני פגיעות העגלה). הצינורות יעוגנו הן לקירות והן לרצפה. בנוסף להגנה על הקירות והעמודים בחדר, על הצינורות להגן על כל אלמנט הבולט מהקיר כגון תעלה או צנרת.
- 7.4. ריצפת חדר האשפה תהיה מרוצפת במרצפות, שתונחנה על תשתית בטון, בשיפוע של עד 2% לכיוון תעלת הניקוז.
- 7.5. המרחק המרבי בין חדר האשפה לבין נקודת הפינוי יהיה 20 מטר.
- 7.6. רוחב דרך הגישה בין נקודת הפינוי ובין חדר האשפה יהיה 1.50 מ' לפחות, תרוצף במרצפות משתלבות עשויות מבטון או מחומר אחר, השווה לו באיכותו, על תשתית מתאימה, בשיפוע שלא יעלה על 5% לכיוון היציאה.

8. חדר אשפה למכולת אשפה/מכולת דחס

- 8.1. ממדי החדר: מידות הפנים של חדר אשפה למכולה אחת ללא מצנחה (שוט) יהיו - אורך (עומק): 6.5 מ' לפחות. רוחב: 4.5 מ' לפחות. גובה: 4.7 מ' במידה וההנפה מתבצעת בתוך החדר ובגובה 4.7 מ' נטו לפחות במידה וההנפה מתבצעת מחוץ לחדר (לאחר צנרת, ספרינקלרים, תעלות וכד'). חובה לסמן בחתך החדר כי הגובה של 4.5 מ' הנו גובה שלא יחדור אליו דבר! לכל מכולה נוספת, יש להוסיף לרוחב 4 מ' לפחות. הגובה מחוץ לביתן, במקום שנעשית הפריקה וההעמסה של המכולה, בניצב לדלת חדר האשפה יהיה 4.70 מ' לפחות, והאורך המזערי, בניצב לפתח הביתן, 6 מ'.
- 8.2. בביתן אשפה בו מותקנת מצנחה (שוט) רוחב הביתן יהיה 8 מ' ושאר מידות החדר ללא שינוי.
- 8.3. דרך הגישה לחדר האשפה, תהיה חופשית וברוחב של 4.5 מ' לפחות. גובה המעבר נטו יהיה 4.50 מ' (לאחר צנרת, ספרינקלרים, תעלות, תעלות מיזוג, קורות יורדות, וכד').
- 8.4. במקרה של תכנון מערך הפרדת זרמים המשלב מכולות דחס ועגלות אשפה יבוצע הפינוי העירוני של כל האשפה באמצעות מכולת הדחס בלבד, ולא יפוננו עגלות בנוסף למכולת הדחס. לכן יש לתכנן את הפתרון כך שבעל הבניין או המשתמש בו ידאגו לריכוז כל האשפה בתוך מכולת הדחס, לרבות שימוש במסרקי היפוך וזרועות היפוך שיותקנו על גבי מכולת הדחס ויאפשרו לשפוך אליה את כל סוגי כלי האצירה.
- 8.5. מעל לפתח חדר האשפה, יש לבנות קורת בטון מחוזקת ולהגן עליה בזוויתני פלדה 100X100 מ"מ לפחות, למניעת פגיעה במהלך הפינוי. דלת הביתן תהיה במלוא רוחב פתח חדר האשפה. רצוי להתקין דלת, גם בחלק האחורי או הצדדי של חדר האשפה או דלת שירות בתוך דלת החזית. רוחב הדלת יהיה 1.10 מ' לפחות.

- 8.6. שיפוע דרך הגישה, לא יעלה על 12%. נדרש אישור מהנדס תנועה להבטחת רדיוס הנסיעה של רכב השינוע.
- 8.7. במפלס חזית חדר האשפה ובקו ישר עם המכולה, יש להבטיח משטח חופשי ישר, באורך של 10 מ' לפחות וברוחב של 4.5 מטר לפחות, וכן רדיוס סיבוב למשאית בעלת סרן אחורי כפול. המעמס בדרך הגישה, במשטח ובחדר האשפה יהיו לפי מפרט הרכב המפנה (30 טון לפחות).
- 8.8. רצפת חדר האשפה תהיה עשויה מבטון חלק עם ציפוי אפוקסי בשיפוע של עד 2% לכיוון תעלת הניקוז.
- 8.9. על ריצפת חדר האשפה, יש להתקין מעצור מוביל למכולה, עשוי מברזל או בטון. הנחיות מדויקות בנוגע למעצור מוביל זה, יש לקבל מיצרן המכולות. בתוך ריצפת הבטון, שתוצב עליה המכולה – לכל אורך חדר האשפה ועד כ- 2 מ' מחוץ לביתן לחדר האשפה, יותקנו ויעוגנו בגובה פני משטח הבטון, שני פסים מפלדה ברוחב של כ-60 ס"מ, באורך של כ-8 מ' ובעובי של כ-10 מ"מ.
- 8.10. תותקן מערכת מיזוג אוויר או מערכת קירור, שתשמור בחדר האשפה על טמפרטורה של 16 מעלות צלסיוס.
- 8.11. בכניסה לחדר האשפה תותקן דלת מתאימה (מבודדת), שאפשר לפתוח אותה מן הפנים ומן החוץ.
- 8.12. אם מוצבת מכולה עם דחסן, יש להקצות מקום לגנרטור חשמלי לשעת חירום, עבור תאורה ותפעול מכולת הדחס. המקום והמתקנים, צריכים להתאים לגנרטור בעוצמה של 30 אמפר לפחות.
- 8.13. בחדר תותקן מערכת החלפת אויר 30 פעמים בשעה.
- 8.14. במרכזים מסחריים, קניונים, מגדלי משרדים ובבנייני מגורים בהם מותקנת מערכת
- 8.15. לדחיסת אשפה יש להקצות בצמוד לחדר האשפה "חדר מחזור" בו תופרד פסולת למחזור. החדר יכלול בתוכו מכבש נייר וקרטון, מכלים לאריזות פלסטיק, לשמן משומש ועוד. גודל חדר המחזור: 4X5 מ' לפחות, רוחב פתח הדלת 1.6 מ' לפחות.

9. מצנחי אשפה

- 9.1. בבניין גבוה ובבניין רב - קומות, שהמרחק האנכי בין מפלס המגורים הגבוה ביותר ובין מפלס מקום אצירת האשפה, עולה על 15 מ', ניתן להתקין מצנח אשפה.
- 9.2. מצנח האשפה יותקן עפ"י התנאים המפורטים בתקנות התכנון והבניה (תוספת שניה, ו-א) אצירת אשפה וסילוקה מבניין, סילוק אשפה מבנייני מגורים מסוימים).

10. בתים חד קומתיים

- 10.1. בבתיים חד משפחתיים צמודי קרקע. במבנים אלו תבנה גומחה בגדר המגרש ברוחב 1.00 מ' ועומק 1 מ' אשר מתאימה למיכל אצירה בנפח 360 ליטר.
- 10.2. בבתיים דו/תלת משפחתיים בהם מסתור האשפה משותף הגומחה תהיה בהתאם לכמות ונפח מכלי האצירה.
- 10.3. במידה ולא קיימת גדר יקבעו הנחיות פרטניות למבנה.
- 10.4. ישנה חובת התקנת שער למסתור האשפה כלפי הרחוב.

11. טמון קרקע

- 11.1. במיתקן אצירה שתא הקיבול שלו טמון בתת-הקרקע, ופתח הפינוי שלו ממוקם מעל פני הקרקע יתקיימו תנאים אלה:
- א. פני הקרקע מסביב מיתקן האצירה יהיו בשיפוע של 1.5% כלפי חוץ;
- ב. מיתקן האצירה יהיה אטום ולא תתאפשר זרימה של מי נגר עילי או תשטיפים אל רצפת המיתקן;
- ג. תחתית מעטפת המיתקן תיבנה באופן שתתאפשר תחזוקתה, ובכלל זה ניקוזה;
- ד. ברז מים יותקן במרחק שלא יעלה על 3 מטרים מהמיתקן, אלא אם כן קיימת במיתקן שיטת שטיפה אחרת;
- ה. פתח הכנסת הפסולת למיתקן יהיה בטיחותי ולא יאפשר נפילת אדם לתוכו; גובה הפתח לא יפחת מ-1.05 מטרים מעל פני הקרקע, אלא אם כן פתח הפינוי מבוסס על מנגנון בטיחותי הכולל תוף פינוי.

12. מיחזור

- 12.1. זרמי הפסולת המופרדים, סוגי מתקני האצירה וצבעם: (על פי הנחיות מעודכנות של הרשות המקומית).
- א. פסולת מעורבת – ירוק - כלי איסוף בנפחים של עד 360 עד 1,100 ליטר
- ב. פסולת נייר כחול - בנפחים של עד 1,100 ליטר
- ג. פסולת זכוכית - סגול - בנפחים של עד 1,100 ליטר
- ד. אריזות – כתום - כלי קיבול בנפחים של עד 1,100 ליטר
- ה. כלוב לאיסוף קרטונים, מכבש קרטונים, מכולת דחס (דחסנית)
- ו. כלוב לאיסוף בקבוקים
- 12.2. בכל המבנים שאינם למגורים בהם מותקנת מערכת לדחיסת אשפה ובמקומות שמשולבים בהם מגורים ועסקים, יותקן מכבש לצמצום נפח הפסולת ולאיסוף חומרים שניתן למחזר.

נספח א' - נספח פסולת לתיק היתר

1. לצורך קבלת היתר בניה ובעת פתיחת תיק בקשה להיתר במחלקת רישוי ובניה, יש להגיש נספח אצירת אשפה. בנספח יש להציג את הפרטים והנתונים הבאים :
- ❖ בחירת סוג וכמות כלי אצירה על פי סוג המבנה ואופי הפעילות, כולל הפרדת צבעים.
 - ❖ מיקום חדר האשפה.
 - ❖ גודל חדר האשפה.
 - ❖ פתחי חדר האשפה.
 - ❖ תוואי גישה אל חדר האשפה, תוואי הפינוי וציון שיפועי הקרקע במסלול הפינוי ונתיב הגישה למשאית.
 - ❖ תאורה לאורך שביל הגישה ובחדר האשפה.
 - ❖ ניתוח הנדסי (כאשר נדרש – ראה בהמשך).
2. אופן הצגת הנתונים בנספח האשפה :
- פירוט מכלי האצירה המוצעים יוצג בטבלה שלהלן :

סוג המיכל	נפח למיכל בודד בליטר	כמות המיכלים מוצעת בבקשה			סה"כ נפח לסוג המיכל (כמות מיכלים כפול נפח למיכל)
		ירוק	כתום	כחול	
מיכל	240				
מיכל	360				
עגלת אשפה	770				
עגלת אשפה	1100				
טמון קרקע	3000-5500				
דחסנית	יש לפרט בהתאם לדחסנית המוצעת				
	סה"כ נפח כולל				

- ❖ יש להגיש תכנית חדר האשפה בקני"מ 50:1.
- ❖ יש להגיש חתך בקני"מ 50:1 החוצה את כל חדר האשפה/מסתור, עובר במרכז דלת הכניסה לחדר, עובר לכל אורך מסלול פינוי המכלים ומגיע עד לכביש.

- ❖ בתכנית ובחתיך יש להציג מידות גובה החדר והדלת, חומר הדלת, פתרון אוורור, צינורות הגנה על הקירות, אחוזי שיפוע לאורך שביל הגישה, חומר הריצוף, מתז כיבוי אש והנמכת אבן שפה במדרכה בקצה מסלול הפינוי.
- ❖ יש להציג בתכניות את תוואי הפינוי מהחדר/המסתור ועד להנמכת המדרכה בנקודת הפינוי של המשאית העירונית. יש לציין את מרחקי הפינוי, מרחקי הפינוי לא יעלו על המרחקים המופיעים בחוק.
- ❖ במבנה בו תוכנן שוט אשפה - יש להציג תכנית מפלס חדר תחזוקה בקנ"מ 1:50
- ❖ במידה ומבוצע ניתוח הנדסי - יש להגיש גם את מסמך הניתוח ההנדסי.
- ❖ **ניתוח הנדסי יש להגיש במקרים הבאים:**
 - הבקשה (או תכנית העיצוב) כוללת שימושים השונים מאלו המפורטים בטבלת חישוב הנפחים לעיל (מגורים, מגורים, מגורים ומסחר).
 - מוצעת דחסנית / דחסניות.
 - הבקשה (או תכנית העיצוב) כוללת בניין משותף ובו מעל 42 יחידות דיור ומעלה.
 - הבקשה (או תכנית העיצוב) כוללת בניין מגורים משולב עם מסחר, כאשר המסחר בשטח של 150 מ"ר או יותר.
 - את הניתוח ההנדסי צריך להכין מהנדס המתמחה בנושא פינוי אשפה ועליו לכלול תיאור מלא של הפתרון המוצע מבחינת נפח, כמות וסוג כלי האצירה, הפרדה לצבעים, הפרדה בהתאם לשימושים השונים בבניין, חדר הדחסנית ומסלולי הפינוי.
- **חובה** כי הניתוח ההנדסי יכלול לפחות את הפרטים הבאים:
 - חישוב נפח האשפה שמייצר המבנה.
 - משאית פינוי לא תפנה את המיכלים אלא מקומת הקרקע.
- ❖ דחסנית תמוקם בתת הקרקע. במידה ויוכח כי לא ניתן הנדסית למקם את הדחסנית בתת הקרקע ניתן יהיה לקבל הנחיה פרטנית ממחלקת תכנון מחלקת תנועה ומחלקת תברואה למיקום דחסנית בקומת הקרקע.
 - כמות הדחסניות תקבע על בסיס פינוי עירוני הנעשה פעם בשבוע. לא ניתן לתכנן מספר קטן יותר של דחסניות בהתבסס על פינוי עצמי בתדירות גבוהה יותר מפינוי אחד בשבוע.
 - נפח הדחסניות שניתן להציע הוא 14 קוב ו- 12 קוב. את נפח האשפה הדחוס יש לעגל כלפי מעלה לדחסנית 12 או 14 קוב. במידת הצורך ועל בסיס תאום פרטני יבחן שימוש בדחסנית 24 קוב.
 - פירוט סוג הדחסנית ונפחה (עדיפות לדחסנית 12 קוב).

- יחס דחיסה לחישוב נפח דחסנית יהיה 1:2 לכל היותר, כפי שקבוע בחוק.
- חישוב והסבר לקביעת נפח הדחסנית בהתבסס על פינוי עירוני של הדחסנית פעם בשבוע.
- פתרון העברת אשפה לדחסנית יעשה על ידי שוט ישירות לדחסנית. אין לפנות אשפה ישירות לדחסנית.
- תכנית מוגדלת של חדר הדחסנית בקנ"מ 50:1.
- שני חתכים בחדר הדחסנית בקנ"מ 50:1 (חתך אורך וחתך רוחב).
- בחתך האורך יש להציג בצורה גרפית את גישת המשאית אל הדחסנית, את נתיב הגרירה (במידה ונגררת) ואת רדיוס הנפת הדחסנית - כל זאת על מנת לוודא קיומן של מידות חופשיות מתאימות עבור תפעול הדחסנית והמשאית גם יחד. יש לציין מידות ברורות בחתכים ובתכניות.
- בתכניות והחתכים הנ"ל יש לכלול מידות נטו של הפתחים והמעברים, כלומר מידות המעבר החופשי בפועל לאחר ביצוע משקופים, ריצוף, מסילות תריס וכד', כולל מידות הפתחים ומסלולי הגישה.
- תכנית תנועה מאושרת על ידי יועץ תנועה ובה סימון מסלולי הגישה, התמרון והיציאה של משאית הפינוי לכל אורך המסלול, כלומר מחדר הדחסנית ועד אל מחוץ למגרש. בתכנית התנועה יש לוודא קיומו של גובה מספק כמפורט בהמשך המסמך לכל אורך נתיב נסיעת המשאית יחד עם הדחסנית עליה.
- חדר הדחסנית יכלול מיזוג אוויר ויש לסמן את המזגן בתכנית.
- יש לסמן מסרק היפוך למכלים/עגלות, במידה ומתוכננים.
- יש לסמן מכבש קרטונים בלחץ 5 טון מינימום.
- יש לסמן בתכניות כי רצפת חדר הדחסנית תצופה באפוקסי בדרגת R10 למניעת החלקה.

❖ **ההנחיות והתנאים המפורטים להלן חלים על כל סוגי המבנים.**

- בכל בקשה להיתר בניה שכוללת שינוי של נתיב פינוי הפסולת או שמשפיעה עליו, יש להגיש נספח פסולת מלא כמפורט במסמך זה.
- יש לרשום את האישורים והתנאים המיוחדים שיקבע רכז/ת פסולת ומחזור בגוף התכניות להיתר. הם יישמרו גם בתיק הבקשה להיתר בניה.
- למרות האמור בפרק זה, ייתכנו במקרים מיוחדים שינויים בדרישות המפורטות להלן. שינויים אלו יהיו על פי חוות דעת של רכז הפסולת והמחזור.
- עם סיום הבניה, צריך לקבל אישור רכז הפסולת והמחזור, שמערך האצירה בוצע בהתאם לדרישות ההיתר כחלק מדרישות קבלת אישור לתעודת גמר.